

JÓZEF RITEL

Kanonier Józef Ritel, ur. 22 czerwca 1920 r., rolnik, kawaler. Ostatnie zamieszkanie: wieś Białokorzec, gm. i pow. wołyżyński, woj. nowogródzkie.

Zostałem zesłany z rodziną 10 lutego 1940 r. z powodu [pełnienia funkcji] gajowego do *obłasti* irkuckiej, posiołka Złota Góra, na którym mieściło się ok. tysiąca ludności cywilnej, gdzie były roboty leśne, *pogruzki* i wywózka drzewa. Normy [były] niemożliwe. Za roboty płacili. Ubrania nie było. Odnoszenie się [do nas] NKWD [było] złe.

Panowały choroby: wielki tyfus i in. Pomoc lekarska [była] dobra.

Pracowałem tam do 23 maja 1941 r., a potem wstąpiłem do straży ogniowej. W straży zarabiałem 115 rubli miesięcznie, [miałem] ubranie strażackie. W straży byłem do 8 lipca 1941 r., potem wyjechałem do armii polskiej.

Przyjechałem do Taszkentu, gdzie armii polskiej nie było. Wstąpiłem pracować do kołchozu. W kołchozie pracowałem przy zbiorach bawełny. Norma [wynosiła] 50 kg, płacili chlebem – 300 g. Pracowałem tam do 22 lutego 1942 r. Potem zostałem powołany do wojska do Kermine.